

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASA EDITATA DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMANA DE ALBA IULIA SI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRATIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Instalarea Eminenței Sale Albert Klein, noul Episcop al Bisericii Evanghelice- luterane C. A. din R. S. România

In ziua de 15 iunie a. c., dimineața, în Catedrala bisericii evanghelice-luterane din Sibiu a avut loc solemnitatea instalării Eminenței Sale Albert Klein ca episcop al Bisericii ev. lut. din Republica Socialistă România

La festivitate au fost de față reprezentanți ai Conducerii de Stat în frunte cu Domnul Secretar General al Departamentului Cultelor, prof. Dumitru Dogaru, reprezentanți ai Bisericilor ev. luterane de peste hotare, precum și delegați ai tuturor Bisericilor și cultelor creștine din țară.

Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată prin I. P. S. Mitropolit Nicolae Mladin al Ardealului, delegat al Sf. Sinod și al Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian; P. S. Teoctist Arăpas al Aradului; P. S. Teofil Herineanu al Clujului; P. S. Valerian Zaharia al Oradiei; P. S. Visarion Aștilean-Rășinareanu, episcop-vicar al Mitropoliei Ardealului; P. C. cons. Dr. Ioan Petreună, delegat al I. P. S. Mitropolit Nicolae Corneanu al Banatului; P. C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belasçu, P. C. pr. rector Dr. Sofron Vlad, P. C. pr. F. Costea, secretar arhiepiscopesc-Sibiu, și alți delegați însoțitori ai ierarhilor amintiți.

La recepția și masa care s-a dat în cinstea noului episcop, s-au adus felicitările convenite și s-au rostit cuvântări.

Din partea Bisericii Ortodoxe Române a vorbit I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a subliniat bunele relații care există astăzi între Bisericile ortodoxă și evanghelic-luterană, precum și între toate cultele din țara noastră. Aceste relații se temeinicesc pe două realități obiective: pe credința comună în Iisus Hristos și pe realitatea istorică a dezvoltării poporului român împreună cu naționalitățile conlocuitoare. Realitățile obiective ce stau la baza relațiilor dintre cele două Biserici ne îndeamnă și azi să mergem pe calea înfrățirii ecumenice, slujirii Patriei comune și idealurilor umanitare din zilele noastre.

Domnul Secretar General al Departamentului Cultelor, profesor Dumitru Dogaru, a spus că a avut ocazia să cunoască relațiile Bisericii ev.-luterane în ultimii 18—20 de ani și ține să sublinieze faptul că ele se caracterizează prin manifestări pline de învățăminte pentru ceea ce poate face unitatea pentru bunele realizări obștești.

Statul nostru socialist a creat atmosfera necesară pentru relații bune între toți cetățenii aparținând diferitelor culte religioase din țara noastră. Se cuvine să avem permanent o responsabilitate conștientă și activă, care ne va ajuta să eliminăm ceea ce aparține unor mentalități depășite și să facem totul pentru a consolida unitatea și bunăstarea spirituală și materială a poporului nostru.

În încheiere, a vorbit Eminența Sa Episcopul A. Klein, care și-a exprimat bucuria și mulțumirea pentru prezența tuturor onoraților oaspeți la această solemnitate. Mărturisește că va continua, pe linia trasată de înaintașul episcop Fr. Muller, să adâncească colaborarea loială cu organele au-

Sfințirea bisericii din Căptălan

Inercind să înseilăm câteva gânduri despre acest eveniment, trebuie să spunem de la început că sfințirea bisericii din Căptălan — parohie așezată în vatra Mureșului, pe cursul lui mijlociu, nu departe de localitățile istorice legate de Mihai Viteazul — primește o semnificație deosebită prin aceea că ea a prilejuit prima ieșire, prima pășire împreună a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae însoțit de P. S. Visarion, după instalarea P. S. Sale ca Episcop-vicar al Mitropoliei Ardealului.

De la Sibiu, Înaltul nostru Arhipăstor a mai fost însoțit de P. C. vicar Tr. Belasçu, P. C. prof. M. Șesan, P. C. prof. Gh. Șoima și C. diaconi I. Bolog și Gh. Papuc.

Astfel, în ajun, sîmbătă seara, 21 iunie 1969, este vizitată biserica „Buna-Vestire” din parohia Unirea II, unde Înaltii oaspeți sînt întâmpinați de un sobor de preoți și o mulțime de credincioși, P. C. prot. M. Socaciu (Aiud) rostind cuvîntul de „bun venit”.

Se săvîrșește apoi slujba vecerniei, după care s-au rostit patru cuvîntări și anume:

C. pr. Aug. Moldovan, parohul local, care face un scurt istoric al parohiei și care mulțumește ambilor Ierarhi pentru bucuria și cinstea de a-i vizita.

P. C. vicar Tr. Belasçu, care zăbovește cu deosebire asupra rostului Sf. Taine în viața creștinilor.

P. S. Episcop-vicar Visarion împărtășește o seamă de sfaturi practice referitoare la slujbele noastre, care trebuie săvîrșite cu toată grija, după rînduiala Bisericii noastre Ortodoxe, la cîntările de la strană, la cărțile de cult etc., în încheiere arătînd cum viața Bisericii noastre se desfășoară liberă și independentă, fără să primească ordine din afară.

I. P. S. Mitropolit Nicolae a vorbit cu deosebire despre mersul înainte al vieții noastre de stat analizînd pe rînd progresele evidente realizate din punct de vedere al poporului nostru, încheind cu îndemnuri ca acestea: „Să-l laudăm și să-l preamărim pe Dumnezeu, pentru că a ocrotit poporul nostru de-a lungul veacurilor, aducîndu-l pînă la limanul acesta al zilelor noastre de astăzi, cînd acest popor are o singură țară și cînd el își arată vrednicia lui în fața lumii întregi.

Să preamărim pe Dumnezeu că ne-a adunat pe noi, pe toți românii în Biserica românească, astfel că astăzi înălțăm, în toate bisericile, cu același suflet și cu aceeași credință, aceleași sfinte cîntări din aceleași sfinte cărți ale moșilor și strămoșilor noștri — aceeași preamărire, în limba românească, a lui Dumnezeu cel în trei Fețe”.

A doua zi, Dumnică 22 iunie 1969, întregaa fire parcă era pregătită să participe la marele praznic care urma.

Fiind întâmpinați după cuviință, P. C. prot. M. Socaciu rostind cuvîntul de „bun venit”, I. P. S.

torității de Stat și cu toate Bisericile și cultele din țară și străinătate, pentru un ecumenism real și dinamic — care să slujească apropierea și înțelegerea dintre Biserici și popoare.

Solemnitatea legată de instalarea noului Episcop al Bisericii ev.-lut. a dat prilejul unei manifestări și îmbogățiri a ecumenismului dintre cultele existente în țara noastră.

Mitropolit Nicolae și P. S. Episcop-vicar Visarion au purces la sfințirea bisericii, fiind înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

După sfințire, care a fost urmărită cu mult interes de credincioșii adunați în număr mare, a urmat Sf. Liturghie arhierască, care s-a săvîrșit sub cupola senină a cerului, pe un podiu special ridicat în curtea bisericii. Răspunsurile au fost date de un cor restrîns al studenților teologi, condus de P. C. prof. Gh. Șoima.

La locul cuvenit, I. P. S. Mitropolit Nicolae a rostit o rugăciune specială de mulțumire lui Dumnezeu pentru tot darul Său, pentru sănătatea și propășirea în cele bune a credincioșilor.

A avut loc de asemenea hirotonirea întru preot a C. diacon M. Bărbat pentru parohia Blandiana (prot. Alba Iulia).

La priceasnă, Evanghelia zilei a fost tîlcuită de P. C. vicar Tr. Belasçu, încheind cu îndemnuri la unitate și credință lucrătoare.

La sfîrșitul Sf. Liturghii au fost distinși cu brîu roșu C. preoți Dean Veșa (secretar prot. Aiud), R. Mureșan (Ciurbrud) și Gr. Trîmbițaș (Lopadea Veche), iar C. pr. I. Pușcaș (Căptălan) a fost hirotesit protopop onorar.

În continuare au vorbit:

C. pr. I. Pușcaș, parohul local, care face un scurt istoric al bisericii și o dare de seamă asupra lucrărilor împreunate cu pictarea ei, mulțumind tuturor care au contribuit la bucuria de astăzi a credincioșilor săi.

P. C. prot. M. Socaciu (Aiud) zăbovește cu deosebire asupra sensului rugăciunii în viața noastră creștinească.

P. C. prof. M. Șesan arată că lucrarea Mîntuitorului Iisus Hristos are drept scop ca noi să fim fericiți încă de aici din această viață, în care scop trebuie să înlăturăm tot răul din noi și dintre noi.

P. S. Episcop-vicar Visarion, plecînd de la cuvintele Psalmistului: „Doamne iubit-am podoaba casei Tale”, face o aplicare a acestui text la sfințirea bisericii din Căptălan și această biserică fiind un loc al măririi lui Dumnezeu.

În continuare, P. S. Sa îndeamnă la unitate în Biserica strămoșească, jurînd pe credincioși ca nimeni și niciodată să nu mai admită „împărțire, dezbinare și dihonie” între noi, rămînînd de-a pururi legați, frate cu frate, sub cupola Bisericii noastre și a aceleiași Patrii dragi.

I. P. S. Mitropolit Nicolae, care a încheiat șirul vorbitorilor, într-un bogat cuvînt de învățătură s-a ocupat mai ales de rolul ziditor, mereu viu și actual al credinței noastre strămoșești, al credinței în Iisus Hristos, într-o lume care cunoaște mari progrese tehnice.

„Dacă odată cu realizările poporului — a spus printre altele I. P. S. Sa — noi credincioșii venim cu sufletele cuprinse de aceeași credință strămo-

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Este cunoscută tuturor întâmplarea filozofului Diogen, dascălul lui Alexandru Macedon, care umbla cu lămpașul aprins, ziua în amiaza mare, și căuta „un om”. Pe cât de curios și de neînțeles va fi fost gestul său de contemporani, pe atât era de înțelept și semnificativ pentru el. Diogen nu căuta un om oarecare, un om comun, un om plin de răutate. El căuta un om virtuos, un om adevărat, desăvârșit, pe care nu-l găsea.

Abia peste 3 veacuri, Pilat a arătat lumii pe omul desăvârșit căutat de Diogen — în persoana Mântuitorului Iisus Hristos, când spune cuvintele: „Iată Omul!” (Ioan 19, 5).

Din clipa în care a intrat în istorie Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului, puterile creatoare ale sufletului omenesc s-au eliberat de tirania celui rău și firea omenească s-a umplut de lumină. Acum s-a arătat un stil nou și superior de viață, care se caracterizează prin puritatea moravurilor, sfințenia și îndumnezeirea lor, stil realizat în primul rând de Apostolii Domnului, în frunte cu Sf. Apostoli Petru și Pavel pe care i-am prăznuit de curând.

Cinstindu-i pe ei, adorăm pe Dumnezeu care se preamărește prin Sfinții Săi, pe Tatăl care ne-a trimis pe Fiul Mântuitor prin jertfa și Evanghelia Sa și pe Sf. Duh, care ne spală de păcate și ne renaște prin harul Sf. Taine.

În fața personalității Sf. Apostoli, încercăm un sentiment de admirație și încredere în Dumnezeu. Avem certitudinea că istoria omenirii nu-i o rostogolire haotică de evenimente hazardate, ci o desfășurare înțeleaptă sub ochii Providenței divine. Sub zările de lumină ale personalității lor, simțim pașii mari ai lui Dumnezeu în lume, care stăpânește veacurile și călăuzește viața oamenilor către un scop înalt, nepătruns de rațiunea noastră, către un cer nou și un pământ nou, în care să locuiască iubirea și dreptatea; simțim mersul evenimentelor către zidirea împărăției lui Dumnezeu, cum spune filozoful creștin al istoriei Fer. Augustin. Lângă Sf. Apostoli facem sfânta experiență că bunul Dumnezeu ocrotește fiecare suflet; dar are o providență specială pentru cei ce-l caută cu inimă curată și-l slujesc cu devotament până la moarte.

Titani ai spiritualității creștine, Sf. Petru și Pavel sînt părinții noștri duhovnicești, pentru că ne renașc zilnic în Hristos prin învățătura ortodoxă și prin viața lor îngerească — *modelul vieții noastre creștine*.

Ceea ce caracterizează viața religioasă morală a Sf. Apostoli sînt relațiile lor de *armonie* cu Dumnezeu, cu semenii lor și cu ei înșiși.

Armonia cu Dumnezeu izvorăște din cele trei virtuți care le împodobesc viața: *credința, nădejdea și dragostea*.

Credința în Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu, pe care a mărturisit-o Sf. Petru în părțile Cezareii Palestinei (Matei 16) le dă simțul ceresc, îi face înțelepți, le luminează tainele, îi scapă de îndoială. Ea este stîncă de granit a apostolatului creștin. „Noi credem, zice Sf. Pavel, de aceea propovăduim” (I Cor. 4, 13). Credința este cale de cunoaștere a revelației divine. Ea ne dă pe Dumnezeu ca să-l adorăm și să fim fericiți.

Alături de credință în sufletul Apostolilor stă *nădejdea* ca o ancoră tare în furtună și-i face răbdători în supărări și suferințe. Ea le dă bucurii duhovnicești.

Credința și nădejdea sînt însuflețite de focul *iubirii* divine care arde toate piedicile din cale și face plăcută și ușoară urmarea lui Hristos Domnul.

Iubirea este elan spiritual care revarsă ființa noastră în Dumnezeu, este contopirea și trăirea eului nostru în El și pentru El și prin El, contopire și trăire pentru alții. Nimic n-o poate depăși. De la ea pleacă și la ea se întoarce totul. Ea este rațiunea și scopul a tot ce există. Sfirșitul ei este îndumnezeirea omului.

Iubirea este inima vieții creștine, motorul Apostolatului, după cum zice Sf. Apostol Pavel (Rom. 8, 35—39).

Esența iubirii este altruismul, adică *ieșirea* din cazemata egoismului miop și izolaționist, este lepădarea de sine și dăruire pentru binele altora. Sociologic vorbind, *iubirea*, alături de justiție, este forța socială de gradul I, care adună și solidarizează organic pe cei mulți în marea familie divină, Biserica creștină, în care toți oamenii sînt fiii lui Dumnezeu și frați între ei, egali și liberi.

Dragostea de Părintele ceresc i-a îndemnat pe Sf. Apostoli să nu facă discriminări rasiale, de religie, clasă, vîrstă, sex, ci să vadă în ei chipul lui Dumnezeu, restaurat de Fiul Său. În fața Apostolilor, „nu este iudeu, nici elin, nici rob, nici slobod, nici parte bărbătească și nici femeiască, ci toți sînt una” (Gal. 3, 28). De aceea au respectat demnitatea și valoarea absolută a fiecărei persoane, iar pe cei mai mici i-au socotit frații lor și s-au jertfit pentru izbăvirea lor.

Aceeași dragoste față de om i-a îndemnat pe Apostoli să spună tuturor numai *Adevărul*. El este temeliea vieții morale. Prin adevăr ajungem la gîndire morală, prin el deosebum binele de rău, dreptul de forță, libertatea de tiranie și demnitatea de josiție, eroismul de lașitate și virtutea de păcat.

Adevărul dă criterii obiective de judecată în relațiile interumane, pentru ca face lumină în viața spirituală, pune ordine în interior, care se reflectă în ordinea exterioară și în armonia vieții sociale. Fără el viața omenească este o tragedie, oamenii nu se mai înțeleg, ca la turnul Babilonului, totul devine o dramă cosmică.

Apostolii au avut cultul adevărului pentru că însuși Hristos Domnul este Adevărul. De aceea au urît minciuna și ipocrizia, pentru că tot ce se clădește pe aceste păcate nu durează. Cuvîntul le-a fost dres cu sare, le-a descoperit gîndul curat și binefăcător, a zidit și a mînguiat și n-a întins curse nimănui.

Din dragostea de om și de adevăr a izvorît rîvna Apostolilor pentru sfînta dreptate, ca axă a vieții morale și legea fundamentală a progresului uman. Spre deosebire de romani care cereau dreptate chiar dacă ar pieri lumea dar o dreptate numai pentru cei mari și tari — Apostolii care propovăduiau o iubire universală cereau și o dreptate universală, pentru toți oamenii, care sînt egali în fața vieții, a libertății și a fericirii. Îndosebi cereau dreptate pentru cei mici și slabi, pentru milioanele de sclavi nenorociți, care erau socotiți — chiar de filozofii mari ca Aristotel — simple unelte de lucru, la fel cu animalele, de care se deosebeau numai fiindcă au două picioare și ațita minte ca să execute bine ordinele stăpînitorilor lor cu drept de viață și de moarte asupra lor.

În relațiile de justiție, ca și în toate celelalte virtuți morale, Sf. Apostoli s-au călăuzit de învățătura dată de Domnul în Predica de pe Munte: „Toate cîte voiți să vă facă vouă oamenii faceți și voi lor asemenea” (Matei 7, 12). Păcatul *nedreptății* îl combăteau cu toată tăria, ca unul ce învrăjmășește pe oameni, răcește inimile, aduce nemulțumiri, dezbinare și revoltă, ură și gilceavă, luptă singeroasă și moarte.

Și trebuie să subliniem că Apostolii au prețuit dreptatea pentru că este garanția păcii între oameni, state și popoare. Există atunci, ca și azi, o pace a lumii, pax romana, armistițiu între două războaie, impusă de romani popoarelor subjugate, care se baza pe frică, teroare și violență, pe forța armelor și război. Dar Apostolii Domnului aduc lumii o pace nouă, izvorită din iubire și încredere, din înfrățire și egalitate de drepturi și datorii pentru toți, din blîndețe și îngăduință, din iertare și renunțare de bună voie la ceea ce este al tău. Numai această pace distruge frica și setea de răzbunare din suflete; numai ea zmulge ura și răul din inimă, ea împacă pe om cu Dumnezeu.

Aceasta este pacea pe care ne-a adus-o Mîntuitorul Hristos prin jertfa Sa. El este pacea noastră, pentru că a surpat peretele despărțitor al urii și al vrăjmășiei dintre oameni și ne-a unit pe toți în trupul Său (Ef. 2, 14—15). Această pace a lăsat-o Domnul ca testament Bisericii, s-o vestească tuturor pînă la sfîrșitul veacurilor, ca toți să fie fericiți.

Iată numai cîteva din trăsăturile mari de *caracter religios-moral*, care împodobesc personalitatea luminoasă a Sf. Apostoli Petru și Pavel. Pe acestea le arată Sf. Pavel, cînd scrie efesenilor, să-și înnoiască duhul minții și să fie gata de luptă, avînd mijlocul înscins cu adevărul, îmbrăcați în platoșa dreptății și picioarele încălțate cu rîvna Evangheliei păcii. Pe deasupra să ia scutul credinței ca să stingă săgețile arzătoare ale celui vicel, coiful mîntuirii, sabia Duhului și puterea rugăciunii (Ef. 4, 24; 6, 14—18).

Acestui buchet de flori duhovnicești, Apostolul adaugă alte virtuți, ca roade ale Duhului Sfînt, cum sînt: dragostea de muncă, răbdarea, rîvna și bunătatea, binefacerea și credinciosia, blîndețea, înfrînarea poftelor, răstignirea patimilor și disprețul slavei deșarte, lepădarea și uitarea de sine,

(Continuare în pag. 3)

Începuturile tipografiei în Țara Românească și Transilvania

Un moment deosebit de însemnat în viața bisericească a țărilor românești este introducerea tiparului, la începutul secolului la XVI-lea. Tiparul a venit la noi din orașul Cetinie din Muntenegru, unde principele Gheorghe Cernoevici adusese o tipografie de la Venetia, în anul 1493. Tipografia din Cetinie a lucrat sub conducerea unui călugăr cu numele Macarie, tipărindu-se trei cărți în limba slavă, primele care se cunosc pînă azi în toată lumea slavă. Din pricina turcilor, activitatea tipografică a încetat în 1496. După o pribegie petrecută prin Venetia, ieromonahul Macarie a venit în Țara Românească, unde domnea Radu cel Mare (1495—1508), care, după cum am arătat, era un bun organizator al treburilor bisericești. Venirea lui în Țara Românească nu era întâmplătoare. Ea se datora în primul rînd faptului că țările noastre erau singurele din sud-estul Europei peste care nu se întinsese stăpînirea turcească. Apoi, în fruntea Bisericii muntene se afla acum mitropolitul Maxim Brancovici, care era, după mamă, văr cu principele muntenegrean care înființase tipografia de la Cetinie, deci fără îndoială că a sprijinit și el pe călugărul tipograf Macarie. Cînd Macarie îi va fi vorbit de iscusitul meșteșug al tipografiei și de urmările lui binefăcătoare, domnitorul Radu cel Mare îi va fi primit cu bucurie propunerea de-a porni la tipărirea de cărți slavonești în țara sa.

Cei mai mulți învățați consideră că atelierul tipografic al lui Macarie a fost instalat la Tîrgoviște unde era reședința domnească sau mai degrabă la mănăstirea Dealu, marea ctitorie a lui Radu cel Mare, situată în apropiere. Se crede că el a lucrat într-o tipografie nouă, cumpărată de Radu cel Mare poate chiar de la Venetia și nu cu vechile buchii de tipar de la Cetinie, cum au socotit unii. Frontispiciile, inițialele înflorate și podoabele cărților au fost lucrate la noi în țară, după izvodul unor manuscrise bisericești mai vechi din mănăstirile noastre. La fel și textul care a stat la baza tipăririi lui Macarie este desigur al unor manuscrise găsite în vreuna din mănăstirile Țării Românești. Deci meritul domnului Țării Românești constă în faptul că a adus o tipografie nouă în țară, cît și în aceea că s-a străduit să caute prin mănăstiri manuscrisele care urmau să vadă lumina tiparului.

Ieromonahul Macarie a tipărit în Țara Românească trei cărți de slujbă bisericească în limba slavonă, între anii 1508—1512, și anume:

1. *Liturghierul*, a cărui tipărire a început sub Radu cel Mare și s-a isprăvit la 10 noiembrie 1508, cînd scaunul domnesc era ocupat de Mihnea cel Rău. Cuprindea cele trei Liturghii, Vecernia Mare și cîteva rugăciuni. Însemnătatea Liturghierului lui Macarie constă nu numai în faptul că reprezintă începutul tiparului în țările românești, ci este și cea dintîi ediție a acestei cărți. Din această pricină, el reprezintă prototipul tuturor edițiilor viitoare ale Liturghierului în limba slavă.

2. *Octoiul* (slavonește Osmoglasnic) s-a terminat de tipărit la 26 august 1510, în timpul lui Vlad cel Tînr. El reprezintă un tip interesant și rar al acestei cărți, căci nu este nici un Octoih Mare (care cuprinde cîntările utreniei și vecerniei pentru toate zilele săptămîinii, pe toate cele 8 glasuri) și nici un Octoih Mic (care cuprinde aceleași cîntări, pe cele 8 glasuri, dar numai pentru zilele de sîmbătă și duminică), ci este un tip mixt, cuprinzînd numai glasul întîi pentru zilele săptămîinii, iar glasurile 2—8 numai pentru sîmbăta și duminica.

3. *Tetraevanghelul* s-a terminat de tipărit la 25 iunie 1512, deci în primul an de domnie a lui Neagoe Basarab. Cuprinde cele patru Evanghelii așezate în ordinea lor din Noul Testament, adică: Matei, Marcu, Luca și Ioan, dar cu indicarea pe margine a pericopelor, astfel ca preoții să știe duminica sau sîrbătoarea în care urmează să citească pericopa respectivă. Abia în 1682, cînd s-a tipărit Evanghelia de la București a mitropolitului Teodosie s-a luat obiceiul de a tipări pericopele evanghelice în felul cunoscut și azi, adică după zilele anului, începînd cu Duminica Invierii.

Însemnătatea tipăririi lui Macarie constă în aceea că e primul Tetraevanghel tipărit pentru toți credincioșii care foloseau limba slavă în cult. Prezintă un interes deosebit și prin măiestria sa grafică, fiind cel mai izbit dintr-o tipărire macarienă. A fost tipărit pe pergament, cu minunate frontispicii și inițiale în culori, de mîna, încît tipărirea lasă impresia că e mai degrabă un manuscris. El va sluji ca model pentru unele tipăriri de mai tîrziu.

După tipărirea Evangheliarului, activitatea tipografică din Țara Românească a încetat, în împreju-

(Continuare în pag. 4)

O inimă arzândă

150 de ani de la nașterea lui N. Bălcescu

De sărbătoarea Sîmpetrului din anul 1819 se naște în București, într-o modestă familie, cel care avea să fie stegarul cel mai înflăcărat al crezului românesc de la 1848 și profetul vremilor de unire a tuturor românilor și chiar al transformărilor sociale pe care le trăim azi, Nicolae Bălcescu. Adăpat la izvorul cu apă proaspătă a răscoalei lui Tudor Vladimirescu, alimentat din fragedă tinerețe prin protestele și proiectele revoluționare ale partidei naționale ieșite din școala de la Sf. Sava și din sufletul aprins al dascălului bănățean Eftimie Murgu, tânărul Nicolae Bălcescu a intrat pe la 19 ani în armată, așa cum făcuseră și alte odrasle ieșite din familiile partidei naționale, căci credea că aceasta e singura cale mai potrivită pentru slujirea marilor idealuri revoluționare, care mijeau pe atunci în toate țările Europei. Aici a cunoscut pe colonelul Ion Cîmpineanu, un înflăcărat luptător pentru dreptate socială și națională, care încă din 1833 pusese bazele unei mișcări de emancipare culturală și politică a românilor, tinzînd la unirea principatelor, la desființarea oricărui privilegiu de clasă, la împrăștierea țărănilor, idei pentru care Cîmpineanu a fost închis în 1839 la mănăstirea Mărgineni.

În anul următor, N. Bălcescu s-a alăturat celor care cântau: „Haideți frați la Mărgineanu / Să scăpăm pe Cîmpineanu” și astfel complotistul care ceruse: „surparea ciocoismului și înălțarea românismului” se văzu și el condamnat la 3 ani închisoare, tot în aceeași mănăstire a mărginenilor, alături de poetul Grig. Alexandrescu, Cezar Boliac și de alții. Aici, în chiliile mănăstirii, a alcătuit el, pe baza materialului aflat în biblioteca aceluiaș locaș, prima lui lucrare istorică: „Puterea armată la Români”, precum și planul pentru opera lui capitală „Istoria Românilor sub Mihai Vodă Viteazul”. Căci din suferințele și nedreptățile poporului, Bălcescu a înțeles că istoria poate fi folosită drept armă de luptă politică mai ales într-o vreme ca aceea în care a trăit el. Inima lui arzîndă nu l-a putut lăsa liniștit, luptînd pretutindeni cu condeiul, cu agitația politică, cu intervenția diplomatică, ba chiar urcînd pe baricade (ca la Paris în 1848), sau intrînd în lagăre de luptă (ca la Cîmpeniul lui Avram Iancu în 1849), jertfîndu-se și dăruindu-se pe altarul patriei pînă la ultima lui suflare.

După cei doi ani de pușcărie (unul i se reduce), Bălcescu a pornit cu și mai mult elan, deși de atunci cu mijloace mai mature, la realizarea planului său. În 1843 înființează, împreună cu I. Ghica și Chr. Tell, societatea secretă „Frăția”, un fel de comitet restrîns pentru „Societatea literară” din București, care alături de „Propășirea” din Iași, de cercul din jurul „Gazetei Transilvaniei” condusă de Gh. Bariț la Brașov și de societățile similare formate de studenții români din capitalele europene — al căror suflet a fost în primul rînd tot N. Bălcescu — vor fi pepinierele și atelierile din care vor ieși armele de luptă culturală și politică ale rededeșteptării naționale de la 1848 și 1859. Poate nimeni dintre toți tinerii „pașoptiști” n-a jertfit atîta, n-a alergat atîta, nu s-a mistuit în așa măsură cum a făcut-o N. Bălcescu. Folosea și întrunirile de familie (cum a fost cea de la Mînjina-Galați, moșia lui C. Negri 1845, al cărei scop era „unirea a tot ce este român”), ca și vizitarea băilor pentru tratamentul bolii sale, dar și pentru întîlnirea cu conducătorii ardeleni (Mehadia, Vîlcele etc.), dar va folosi tot așa de mult și scrisoarea cifrată în bogata lui corespondență, pentru că, într-o vreme cînd mijloacele de luptă erau reduse, corespondența era una din căile

cele mai des folosite. Și pentru că Bălcescu avea un temperament de luptător revoluționar, el n-a stat nici un moment nepăsător.

În centrul luptei duse de Bălcescu stătea dreptul poporului, „eliberarea lui de orice servituți”, precum și organizarea lui într-un stat unitar, democratic și independent. Nu ne putem nici azi mira destul cît de luminat, de progresist și de intransigent a fost crezul acestui luptător. În minunata revistă întemeiată în 1845 împreună cu Trib. Laurean „Magazin istoric pentru Dacia” ca și în documentele și studiile publicate aici, la Paris și în altă parte, Bălcescu spunea între altele: „Revoluția ce se lucrează e nebiruită; e marea lege a naturii, care duce neamul omenesc spre progres. Regii nu vor mai putea să facă popoare a se întoarce din calea lor, ei nu vor putea opri istoria a se împlini”. Vorbînd despre starea socială a muncitorilor plugari, Bălcescu scria: „Vai de naștile unde un mic număr de cetățeni își întemeiază puterea și fericirea lor pe robirea gloatelor! Ele pier”.

Oricît de visător ar fi fost, Bălcescu simțea că pentru „independența absolută” a României timpul încă n-a sunat, dar „pentru apărarea naționalității și a drepturilor, noi sîntem datori să ne vîrsăm, dacă va fi nevoie, și sîngele nostru”. „Tiranii pot îndoi cruzimile, pot întrebuița toată forța lor pentru a opri progresul: nu vor isbuti niciodată”. Iar despre revoluția din 1848 la care a luptat din răspuțeri, alergînd clandestin sau deschis dintr-o capitală europeană în alta, Bălcescu spunea: „Revoluția a fost pentru popor, deși nu făcută de popor, ci mai mult de orășeni și de junimea luminată... dar vrem ca tot românul să simtă trebuința ei și s-o dorească. Numai ea e veșnică”. El a crezut puternic, cu toată boala lui, pînă în ultima clipă în împlinirea dorului după frăția dintre oameni, după libertatea și independența națională, după unirea românilor într-un singur stat. „Revoluția noastră nu s-a sfîrșit... ea e numai începută”, scria el în 1849, după cum tot atunci, cînd a încercat să împace pe A. Iancu cu Kossuth scria către acesta din urmă: „Între noi și voi nu armele vor fi acelea care pot hotărî, ci independența, suveranitatea și libertatea popoarelor noastre”. Cît despre unirea tuturor românilor, un vis mult prea îndrăzneț pentru vremea lui, Bălcescu scria în 1850: „România va exista... e orb cine n-o vede”.

Înainte de a coborî în „groapa comună” din Palermo (29 XI 1852), în timp ce-și încheia capitoulul despre „unitatea națională” din lucrarea sa capitală despre Mihai Viteazul (lucrare oprită la capitoulul XXXIII ca și anii scriitorului!), Bălcescu scria profetic: „Dreptatea și frăția, visarea vieții mele, se vor împlini; atunci nu va mai fi nici rob, nici nație roabă, ci toți românii vor fi una și liberi, și frați”.

Într-o scrisoare din Atena către A. Golescu el scrisese încă în 1849: „Nimic nu mi se părea mai dulce decît a mă jertfi pentru țară. Dumnezeu nu ne-a crezut poate vrednici de așa fericire și ne-a lăsat să purtăm crucea durerii departe de țara noastră iubită. Dar trebuie să avem curaj și nădejde. Ea va veni desigur!”.

Aniversînd deci un veac și jumătate de la nașterea acestui vrednic patriot, acestei inimi arzînde pentru binele celor mulți, care a fost Nicolae Bălcescu, poporul nostru îi aduce cinstirea cuvenită, manifestată în aceste zile sub multiple forme, cea mai aleasă cinstire însă rămînd aceea de a-i urma pilda, iubindu-ne țara și poporul, muncind pentru tot mai marea ei înălțare.

Prot. T. Bodogae

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

(Urmare din pag. 2)

care culminează în identificarea cu Hristos Domnul, cere-l fac să mărturisească: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine” (Ef. și II Cor. 13, 3).

Păznuindu-i în fiecare an, în ziua trecerii lor la cele veșnice (29 iunie), avem datoria să le urmăm pilda vieții, fiind creștini buni, oameni adevărați. cum au fost Sf. Apostoli Petru și Pavel și cum ne învață și pe noi să fim.

Prot. Simion Radu

Din gîndirea lui Nicolae Bălcescu

— „Drepturile sfinte ale omenirii au găsit totdeauna apărător într-această țară, că părinții noștri le-au cunoscut, le-au prețuit, s-au jertfit pentru dînsle”.

— „Fie ca să nu uităm d-aci înainte că unirea face puterea Staturilor și prin urmare fericirea lor”.

— „Românii n-au iubit războiul de coprinderi”.
(Din lucrarea: *Puterea armată și arta militară a Valahiei*).

— „O mîna providențială priveghie asupra-le (românilor n.n.) și îi strecură minunat din toate primejdiile. Aceasta ne va aduce să credem că o nație care în mijlocul atîtor nevoi și-a păstrat naționalitatea ei în curgere de 18 veacuri nu mai poate pieri”.

(Cuvînt preliminar despre izvoarele Istoriei Românilor).

— „Neamul omenesc nu se poate regenera decît prin suflet, de la care procedează toată puterea și fericirea noastră... Sufletul, anima sau inima este principiul care ne face să pricepem frumosul, adevărul, infinitul, pe Dumnezeu”.

— „Nădejdea civilizației popoarelor este în comunicația ideilor, care va veni din comunicația națiilor ce înlesnirile și relațiile comerciale vor aduce”.

(Filozofia socială)

— „El (Dumnezeu) ajută pe cei drepti, căci El a lăsat libertatea pentru popoare și cei ce se luptă pentru libertate se luptă pentru Dumnezeu”.

— „Așadar nu munca, nici rodul ei, ci un șir de spoliații succesive sînt origina proprietăților mari în țările noastre, sînt titlurile stăpînitorilor de azi (de pe vremea lui Bălcescu) ai pămîntului. Această lăcomie împilătoare a boierilor o arată la 1848 un deputat țaran, preotul Neagu, în acest limbaj simplu și poetic: „Ciocoii, zice el, de-ar fi putut pune mîna și pe soare, l-ar fi luat și ar fi dat pe bani țaranului lumina și căldura lui Dumnezeu, de ar fi putut lua în stăpînire și apa mărilor și pe aceea ar fi speculat-o”.

(Reforma socială la români).

— „Să deschidem istoria, cartea de mărturie a veacurilor, și luminați de filozofia ei vom vedea că de optsprezece veacuri nația română n-a vegetat, n-a stat pe loc, ci a mers înainte, transformîndu-se și luptîndu-se neîncetat pentru triumful binelui asupra răului, al dreptului asupra silei, pentru realizarea atît în sînul său cît și în omenire a dreptății și frăției, aceste două temelii a ordinii absolute”.

— „Poporul se degradează prin robie și sărăcie, ca și boierii prin bogăție și asuprire”.

— „Aceste condiții de putere de care avem nevoie nu le putem găsi decît în solidaritatea tuturor românilor, în unirea lor într-o singură nație, unire la care sînt meniți prin naționalitate, prin aceeași limbă, religie, obiceiuri, sentimente, prin poziție geografică, prin trecutul lor și, în sfîrșit, prin nevoia d-a se păstra și d-a se mîntui”.

(Mersul revoluției în istoria românilor)

— „Inteligența nimicește planurile tiranilor, e lege ca dreptatea și adevărul să triumfe asupra puterii și minciunii”.

(Trecutul și prezentul)

— „Nu vei fi fericit decît făcîndu-te mai bun”.

— „Frăția e o simțire a inimii care ne face pe toți a avea aceleași bucurii și dureri, ca și cum oamenii ar fi numai unul. Așa, frați sînt aceia ce vor a-și împărtăși suferințele unii cu alții care își întocmesc puterile spre a se face fericiți unii pe alții”.

— „Fericirea pe pămînt stă în împlinirea menirii pentru care sîntem născuți; adevărat, a lucrării noastre asupra-ne și asupra semenilor noștri spre a ne face tot mai buni”.

— „Toți oamenii trebuie prin legile ce și le fac, prin învățătura ce primesc, prin orice lucrare ce au unii asupra altora, a-și înlesni desăvîrșirea lor și a se apropia tot mai mult de frăția pentru care fură zidiți”.

— „Republica este un Stat în care oamenii adunați îngrijesc singuri de soarta lor, fără a-și pune stăpîni pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea și drept țintă frăția”.

(Manualul bunului român).

P.

Încheierea

anului 1968/1969 la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu

Duminică, 29 iunie 1969, a avut loc încheierea festivă a anului universitar 1968/69 la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu.

Astfel, la Sf. Liturghie care s-a săvârșit în Catedrala mitropolitană a participat P. S. Episcop Visarion, corpul profesoral în frunte cu P. C. rector și studenții teologi.

Era de asemenea de față dl prof. Dr. Ludwig Binder, reprezentant al Institutului Teologic Protestant — Secția Ev.-lut. din Sibiu, care a participat la întreg programul.

La priceasnă a predicat P. C. duhovnic Dr. S. Radu, care, plecând de la cuvintele: „Fiți sfinți, precum și eu sfânt sint“, a zăbovit cu deosebire asupra chipului creștinului adevărat, exemple vii fiindu-ne în acest sens Sf. Apostoli Petru și Pavel, a căror prăznuire se face în această zi. În încheiere face aplicare la viața studenților teologi.

La sfârșitul Sf. Liturghii, P. C. prof. Dr. M. Șesan rostește o rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu pentru tot darul Său revărsat asupra profesorilor și studenților teologi în tot cursul anului universitar care acum se încheie.

La programul care s-a continuat în Aula Institutului pe lângă consilieri de la Centrul Arhiepiscopesc, profesori și studenți, a participat și o mulțime de credincioși, părinți și cunoscuți ai studenților.

Festivitatea a fost prezidată de P. S. Visarion Rășinăreanu, Episcop-vicar al Mitropoliei Ardealului.

Programul a început cu compoziția religioasă „Taina creștinătății“, executată de corul studenților teologi, sub conducerea P. C. prof. Gh. Șoima.

O amplă cuvîntare a rostit apoi P. C. rector Dr. Sofron Vlad, în care, după ce trece în revistă frământările ideologice, de gândire, ale lumii de astăzi și de totdeauna, descrie cadrul nou, cu adevărat umanitarist de la noi din țară, în care au să activeze absolvenții Institutului. În acest cadru se caută să se creeze „condițiile în care fiecare om să se poată realiza ca om. Fiecare cetățean să fie tratat ca om egal în afața legilor, cu dreptul la muncă și răsplătirea echitabilă a acestei munci... asigurându-se printr-o colaborare frățească între toți fiii Patriei progresul în toate direcțiile, pentru binele obștesc“.

Această realitate, pe lângă alte temeinice motive, „trebuie să oblige pe fiecare student teolog la o muncă stăruitoare pentru formarea sa intelectuală și morală deopotrivă“.

În acest sens P. C. Sa citează dintr-un autor oarecare înțeleaptă constatare și anume că „omul nu, valorează decât în raport cu truda pe care o depune. Cine nu face nimic nu valorează nimic“.

„Titlul de licențiat în Teologie — spune P. C. rector adresându-se în mod special noilor absolvenți — obligă pe fiecare și mai mult să ia în serios sfaturile date. Ei trebuie să studieze în continuare intens, pentru a justifica titlul de licențiat“.

Sînt menționate apoi vizitele mai importante primite de către Institut, precum și activitatea intensă depusă de corpul profesoral, atît în pregătirea studenților, cît și în lucrarea unor teme de interes ecumenist etc.

În încheiere, P. C. rector S. Vlad mulțumește tuturor factorilor bisericești și de stat, pentru tot sprijinul acordat Institutului.

În continuare, corul studenților execută „Imnul nopții“, de Beethoven.

În numele studenților și cu deosebire al proaspeților licențiați în Teologie, a vorbit dl V. Ioniță, care — după ce face o scurtă prezentare a frumuseții și responsabilității lucrării preoțești, valorificînd textul: „Nu fi nepăsător față de harul care este întru tine...“ (I Tim. 4, 14) — mulțumește P. F. Patriarh Justinian și Ierarhilor din Transilvania pentru tot sprijinul din timpul celor 4 ani de studii.

Mulțumiri aduce și Departamentului Cultelor.

Mulțumește de asemenea corpului profesoral și tuturor ostenitorilor Institutului.

Corul execută apoi „Mîndru-i codru și-nverzit“, de C. Arion.

În continuare a luat cuvîntul P. S. Episcop-vicar Visarion, care, printre altele, arată că prin toate ale noastre „apartinem timpului nostru, poporului nostru de astăzi“, „Teologia pentru viață, așezată în slujba vieții“, fiind caracteristica noii orientări a vieții noastre bisericești.

Este necesar deci — a spus P. S. Sa — „ca noi toți — și cu deosebire cei ce părăsesc astăzi băn-

cile Institutului — să fim pătrunși de adevărul că trăim într-o epocă mare, binecuvîntată, în care munca noastră are o importanță deosebită, atît pe teren bisericesc cît și pe teren patriotic“.

Adresîndu-se în chip special studenților teologi, P. S. Visarion le pune la inimă, îi îndeamnă să fie mereu cu luare aminte la ceea ce Sf. Părinți numesc: „A simți și a trăi împreună cu Biserica“, a fi adică mereu „în deplin acord cu preocupările ei“.

În numele I. P. S. mitropolit Nicolae, plecat din Sibiu în interese superioare bisericești, P. S. Sa mulțumește P. C. rector S. Vlad, „exemplu de muncă și pildă de devotament generos pentru binele obștesc“, pentru tot ceea ce a făcut pentru bunul mers al Institutului și căruia asistența îi face o caldă manifestare de simpatie.

Mulțumește apoi corpului profesoral pentru munca depusă „cu pricepere și devotament“ și în acest an școlar, corului și dirijorului său, cît și tuturor celor prezenți la festivitate.

După însuflețitul cuvînt al P. S. Episcop Visarion, aplaudat de cei de față, corul a executat: „Frumoasă ești, Patria mea“, de Gh. Șoima, compoziție cu care festivitatea de încheiere a anului universitar 1968/1969 la Institutul nostru Teologic a luat sfîrșit.

Rep.

Inceputurile tipografiei...

(Urmare din pag. 2)

rări pe care nu le cunoaștem. S-a presupus că în urma alegerii lui Macarie ca mitropolit, el nu s-a mai putut ocupa de tipografie, fiind prins în activitatea de organizare a Bisericii în timpul domniei lui Neagoe Basarab, precum și cu supravegherea unor lucrări de construire de lăcașuri sfinte.

Activitatea tipografică s-a reluat în Țara Românească abia peste 33 de ani, în timpul domnitorului Radu Paisie. Inițiatorul noii tipografii a fost tot un sîrb, logofătul Dimitrie Liubavici. Acesta a învățat meșteșugul tipografiei la Veneția, apoi așezase o tipografie într-o mănăstire din Serbia. Din pricina împrăjurilor vitrege din această țară, aflată sub stăpînirea turcească, a venit la noi, cu tipografia sa. În timpul lui Radu Paisie — în fruntea Bisericii fiind mitropolitul Anania — s-a tipărit în tipografia lui Liubavici o singură carte și anume un *Molitvelnic* slavon, terminat la 10 ianuarie 1545, ceea ce înseamnă că lucrul începuse din 1544. Tipărirea se făcuse „în cetatea de scaun Țirgoviște“. Din prefață reiese că la tipărirea ei s-a ostenit călugărul Moise. Ca un fel de anexă la acest *Molitvelnic*, apare și o *Pravilă a sfinților apostoli și a sfinților preacuvioși părinți noștri și celui de al șaptelea sobor despre preoți și despre mireni*, prima carte de legi tipărită în țara noastră.

Tot cu matritele și supravegherea lui Dimitrie Liubavici, cu ajutorul a doi ucenici, Oprea și Petru, s-a tipărit la Țirgoviște o altă carte slavonă și anume un *Praxiu (Apostol)*. Lucrul a început la 18 august 1546 și s-a isprăvit la 18 martie 1547, deci în timpul domniei lui Mircea Ciobanul. Din acest *Apostol* s-a tipărit o ediție pentru Moldova, înlocuindu-se foaia de titlu, în care apărea numele lui Mircea Ciobanul, cu alta în care apărea numele lui Iliș Rares, domnul Moldovei (1546—51) și al mamei sale Elena, soția lui Petru Rares. Poate că îndemnul la tipărirea acestei ediții va fi pornit chiar de la curtea domnească, pentru că Doamna Chiajna, soția lui Mircea Ciobanul, era sora lui Iliș Rares.

Tipografia lui Liubavici a continuat deci același program de înzestrare a Bisericii cu cărțile de cult necesare, cu alte cuvinte se completează seria cărților lui Macarie cu alte două, absolut trebuitoare pentru săvîrșirea slujbelor. Cărțile lui Liubavici au aceeași înfățișare plăcută ca și ale lui Macarie: literă bine tăiată, citeață, inițiale frumos desenate, inceputurile capitolelor împodobite cu frontispicii.

În sfîrșit, o altă tipografie pe care trebuie s-o amintim este cea de la Sibiu. Aici a existat o tipografie cu litere cirilice încă în prima jumătate a secolului XVI, condusă de Filip Moldoveanu — deci originar din Moldova. — cunoscut și sub numele de Filip Maler sau Pictor. El era angajat al Magistratului din Sibiu ca pisar (scrib) român, fiind trimis în mai multe rînduri în solii la domnii Țării Românești. Din tipografia sibiană a meșterului Filip au ieșit mai multe tipăriri cu litere cirilice, printre care primele texte imprimare în limba română, precum și unele cărți în limba slavă, destinate românilor. Acest Filip a turnat material tipografic și xilografic nou, inspirîndu-se din cărțile lui Macarie. El a folosit pentru prima dată

la noi gravura ilustrată în lemn, dovedindu-se a fi un tipograf priceput și un gravor de înaltă măiestrie artistică. Filip Moldoveanu a activat la Sibiu între anii 1521—54. Dintre cărțile tipărite de el cunoaștem pînă acum trei: un *Catehism*, în românește, în 1544, un *Tetraevanghel* slavon, terminat în 22 iunie 1546 și un *Tetraevanghel* slavon-român, păstrat fragmentar, despre care nu știm în ce an s-a tipărit. Aceasta este prima tipăritură bilingvă, destinată românilor, necesară pentru cunoașterea textului Sf. Scripturi de către credincioși. S-ar putea ca traducătorul acestei cărți bilingve să fie însuși Filip Moldoveanu. Este interesant că pe o pagină din *Tetraevanghel* slavon apare și stema Moldovei. Cu Filip Moldoveanu încep deci tipărirea în limba română, care vor continua apoi într-un ritm tot mai susținut în a doua jumătate a secolului XVI.

Pe baza cercetărilor făcute pînă acum, Filip Moldoveanu, poate fi considerat ca primul tipograf de neam românesc, precum și unul dintre primii diplomați români din Transilvania, deci un remarcabil reprezentant al vechii culturi românești.

Așadar, prin strădaniile cărturărești ale ieromonahului Macarie, ale lui Dimitrie Liubavici și ale lui Filip Moldoveanu, care desigur a fost tot un membru al clerului, s-au pus bazele activității tipografice la noi. Cărțile tipărite de ei au îndeplinit nu numai un însemnat rol cultural, ci prin faptul că au circulat în toate cele trei țări românești, ele au fost un factor important în înfăptuirea unității sufletești a românilor de pretutindeni. Subliniem și faptul că aceste tipăriri au circulat și în țările slave căzute sub stăpînirea turcilor (Bulgaria, Serbia), ajutînd astfel pe slavii sudici să-și păstreze limba și cultura sub stăpînire străină.

Mircea Păcurariu

Informații

— *Joi, 12 iunie 1969*, absolvenții fostei Academii Teologice „Andreiane“ din Sibiu, promoția 1929, s-au reîntîlnit în orașul de reședință al Centrului nostru mitropolitan, după 40 de ani de lucrare preoțească, pusă în slujba credincioșilor și a Patriei noastre dragi.

Pătruns de fiorul dragostei frățești și de mîreasma amintirilor, avînd și binecuvîntarea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, evenimentul a fost sărbătorit, de cei în cauză, în cadrul unui program potrivit unei asemenea revederi.

— *Marti, 24 iunie 1969*, după Sf. Liturghie, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a rostit în fața credincioșilor un cuvînt informativ, în care a schițat pe scurt evenimentele bisericești mai importante din ultimul timp, din Arhiepiscopia noastră, ca de pildă vizita I. P. S. Sale la Vînători și sfințirea bisericii din Albești (prot. Sighișoara), prima pășire împreună a I. P. S. Mitropolit Nicolae și P. S. Episcop-vicar Visarion cu prilejul sfințirii bisericii din Căptălan (prot. Aiud), eveniment deosebit de important pentru Mitropolia noastră etc.

I. P. S. Sa a informat de asemenea credincioșii despre festivitățile împreunate cu recunoașterea și instalarea noului Episcop al Bisericii evangh. luth. C.A. cu sediul în Sibiu, în persoana Eminenței Sale Albert Klein.

Sfințirea bisericii din Căptălan

(Urmare din pag. 1)

șească putem mărturisi că această credință strămoșească, această credință străveche, nu este numai veche ci ea este și mereu nouă, pentru că Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, în care credem noi, este veșnic viu. El a înviat, s-a înălțat la ceruri și stă de-a dreapta lui Dumnezeu-Tatăl și de acolo este mereu prezent, mereu este cu noi, mereu este în mijlocul nostru și darul Lui cel dumnezeiesc ne face pe noi să fim mereu ființe înnoite, mereu să ne lepădăm de ceea ce este rău și mereu să ne reînnoim în dragoste, în bunătate, în smerenie, în tot ceea ce este luminos și frumos pentru viața noastră“.

La agapa care a urmat au toastat: P. C. arhim. V. Jitaru (Ocna Mureș II), P. C. prot. M. Socaciu și I. Pușcaș, C. pr. R. Mureșan (Ciumbud), P. C. vicar Tr. Belașcu și P. C. prof. M. Șesan.

Prin frumusețea lui, prin rolul lui ziditor, acest praznic va rămîne neșters din inimile credincioșilor din Căptălan, luminîndu-i ca o făclie spre toate cele bune în viață.

Rep.